

Motion om att låta den blågula fanan stolt vaja över Fria Ukrainas plats

Motion av Jonas Naddebo (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige föreslår Jonas Naddebo (C) att Stockholms stad ska medverka till att en flaggstång sätts upp på Fria Ukrainas plats utanför Ryska ambassaden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Nordic Ukraine Forum och Ryssland ut ur Ukraina.

Stadsledningskontoret konstaterar att motionären föreslår att en flaggstång permanent ska placeras på parkmark som ägs av Stockholms stad. I de fall där ansökan berör mark som ägs av staden är trafiknämnden remissinstans. Stadsledningskontoret hänvisar därmed till trafiknämndens remissvar.

Trafiknämnden meddelar att de inte har möjlighet att ge några förhandsbesked men vanligtvis tillstyrker inte trafiknämnden privata och permanenta upplåtelse på offentlig mark.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att den utpekade platsen formellt ligger inom nämndens ansvar men att man saknar resurser för skötsel och flaggning. Nämnden hänvisar till ett bredare stadsperspektiv både när det gäller lämplig organisation för drift samt den principiella frågan om motionens innehåll.

Nordic Ukraine Forum tillstyrker motionärens förslag.

Ryssland ut ur Ukraina tillstyrker motionärens förslag.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Rysslands folkrättsvidriga fullskaliga invasion av Ukraina har stöpt om det säkerhetspolitiska läget i Europa. För Ukrainas befolkning har anfallskriget inneburit abrupta förändringar av vardagen, där miljontals människor har tvingats lämna sina hem och framtidsdrömmar bakom sig för att försvara sitt land eller att söka tryggheten i andra länder.

Stockholms stad har stått starkt i sin solidaritet med Ukraina. Här har vi visat att politisk enighet kan göra skillnad, oavsett majoritet i Stockholms stad. Våra verksamheter deltar aktivt i sanktionsarbetet mot Ryssland i enlighet med EU:s förordningar för att bedöma om stadens leverantörer följer kriterierna för att bedöma eventuella otillåtna kopplingar till Ryssland. Ukrainare på flykt ges möjlighet till att lära sig svenska genom SFI och SVA i stadens vuxenutbildning så att de som sökt sig hit kan fortsätta sina liv här.

Stockholms stad har också kraftfullt markerat mot anfallskriget, bland annat genom att stadens politiska företrädare deltar vid manifestationer samt att låta döpa om platsen utanför den ryska ambassaden till Fria Ukrainas plats.

Stockholms stad kommer att fortsätta stå upp för Ukraina – både genom konkreta handlingar och symboliska markeringar, och detta kommer att ske inom ramen för den kommunala demokratin och ordinarie arbetssätt. En ansökan om att upplåta plats för en flaggstång på den föreslagna platsen behöver därför ställas till ansvarig förvaltning.

Bilaga

Motion om att låta den blågula fanan stolt vaja över Fria Ukrainas plats, dnr KS 2024/699-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 29 januari 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande hänvisar till trafikkontoret, emedan trafikkontoret skjuter frågan vidare till polisen. Föredragande borgarråd å sin sida refererar i sitt svar till ansvarig förvaltning utan att precisera vilken. Kungsholmens stadsdelsförvaltning erkänner visserligen ansvar för parkmarken, men pekar på resursbrist.

Det här är en alltför viktig fråga för att stoppas av byråkrati. Frågan exemplifierar den stuprörsstruktur som alltför mycket präglar stadens organisation.

Vi vill betona att flaggstången helt skulle bekostas av en engagerad extern finansiär och därefter skänkas till staden. Gruppen Ryssland ut ur Ukraina står redo att ansvara för installation, skötsel och flaggning. Om bara viljan finns, är vi övertygade om att det är möjligt att utforma ett avtal eller en överenskommelse där gruppen åtar sig ansvaret för drift och underhåll av flaggstången.

Eventuella kvarvarande kostnader för staden, för exempelvis handläggning och samordning, måste vägas mot de omfattande mänskliga och materiella kostnader som Ukraina utsatts för till följd av Rysslands brutala krigsföring. En uträkning från EU visar att kostnaderna för att återuppbygga Ukraina är uppe i över 5 000 miljarder.

Centerpartiet och Liberalerna står orubbliga i vårt stöd till Ukraina och till de goda krafter som i vår stad bygger motstånd mot Rysslands invasionskrig i Ukraina. Låt den blågula fanan stolt vaja över Fria Ukrainas plats som en stark symbol för denna solidaritet.

Ärendet

Jonas Naddebo (C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen framförs att staden ska medverka till att en flaggstång sätts upp på Fria Ukrainas plats utanför Ryska ambassaden. Platsen namngavs för att visa Stockholms stads solidaritet med det ukrainska folket och vårt fördömande av Rysslands brutala invasionskrig. Flaggstången ska användas för flaggning med Ukrainas nationsflagga vid olika sammankomster på platsen. Motionären föreslår att kommunstyrelsen uppdras att, i samråd med berörda nämnder och aktionsgruppen Ryssland ut ur Ukraina, få på plats en flaggstång på Fria Ukrainas plats.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Nordic Ukraine Forum och Ryssland ut ur Ukraina.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att motionären föreslår att en flaggstång permanent ska placeras på parkmark som ägs av Stockholms stad. För att få tillstånd för att nyttja offentlig plats krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen. Ansökan om polistillstånd för att nyttja offentlig plats ska skickas till polismyndigheten. I de fall där ansökan berör mark som ägs av staden är trafiknämnden remissinstans. Stadsledningskontoret hänvisar därför till trafiknämndens synpunkter i ärendet. Trafiknämnden anger att de inte har möjlighet att ge några förhandsbesked men vanligtvis tillstyrker inte trafiknämnden privata och permanenta upplåtelse på offentlig mark.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 november 2024 följande.

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Markus Berensson m.fl. (alla C), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 september 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Skribenten lyfter att flaggstången kan placeras på offentlig plats. För att få tillstånd för att nyttja offentlig plats krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen. Ansökan om polistillstånd för att nyttja offentlig plats ska skickas till polismyndigheten. Trafikkontoret är en remissinstans, med vetorätt, till polismyndigheten i de fall där ansökan berör mark som ägs av staden och förvaltas av trafikkontoret eller

stadsdelsförvaltningarna. Trafikkontoret har inte möjlighet att ge några förhandsbesked utan samtliga ansökningar prövas när de kommer på remiss till staden från polismyndigheten.

En ansökan om en flaggstång på offentlig mark, likt förslaget i motionen, kommer troligtvis att avstyrkas. Vanligtvis tillstyrker inte Trafikkontoret privata och permanenta upplåtelser på offentlig mark. Markupplåtelser är tillfällig upplåtelser på offentlig mark som tillståndshavaren ansvarar för under upplåtelseperioden. Flaggstänger är dessutom problematiska utifrån att staden inte har rådighet över vad som flaggas, utan bara kan ta hänsyn till själva flaggstången.

Trafikkontoret har inte möjlighet att ta ställning till om det är möjligt att ta emot en flaggstång som gåva. Privata gåvor kan tendera till att bli något som staden ska underhålla och därmed få driftsansvar för. Eftersom detta är parkmark är det stadsdelen som har rådighet i frågan. Vi har varit kontakt med stadsdelsförvaltningen som meddelat att de avser att besvara motionen

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 oktober 2024 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 september 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens officiella flaggning regleras av centrala direktiv, som beslutats av kommunstyrelsen (Dnr KS 2022/606). Reglerna går i korthet ut på att flaggning sker vid allmänna flaggdagar, med andra nationers nationsflaggor vid inkommande besök samt vid olika evenemang, till exempel Pride. Inom staden finns ett antal flaggstänger hos förvaltningar och bolag. Dessa ska följa allmänna flaggregler och stängerna annars förses med eventuell bolagsflagga, S:t Eriks-flaggan eller svensk vimpel.

Bygglov krävs inte för flaggstänger avsedda för nationsflaggor. Förmodligen skulle dock ett förslag som motionärens avvika från det normala dvs. att nationsflaggor används utanför ambassader eller beskickningar samt på stadens officiella flaggstänger i samband med olika besök. Stadsdelsförvaltningen anser därför att det är lämpligt att kommunstyrelsen prövar frågan från ett mera principiellt perspektiv.

Fria Ukrainas plats ligger formellt inom parkmark, för vilken stadsdelsförvaltningen ansvarar när det gäller drift så väl som underhåll. Stadsdelsförvaltningen har dock inte resurser att ansvara för skötsel eller flaggning. Staden måste garanteras att lämplig organisation ansvarar för såväl flaggning som vimpel.

Om flaggstången skänks till staden, som motionären föreslår, kommer så småningom skötsel och underhåll att krävas. Trafikkontoret, som har ansvar för bland annat

uppsättning av tillfälliga flaggstänger vid olika arrangemang, bör i så fall vara rätt ansvarsinstans för detta.

Nordic Ukraine Forum

Nordic Ukraine Forums yttrande daterat den 6 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Nordic Ukraine Forum tillstyrker förslaget i motionen om att få på plats en flaggstång på Fria Ukrainas plats.

Skäl

Vi instämmer i motionens bedömning om att möjligheten att hissa den ukrainska flaggan under sammankomsterna som aktionsgruppen Ryssland ut ur Ukraina anordnar är en viktig symbolhandling till stöd för Ukraina, likväl om en blågul vimpel som symboliserar både Sverige och Ukraina används mellan sammankomsterna.

Övrigt

Vi önskar självklart att Ukraina kan vinna kriget snart. Namnbytet på platsen till Fria Ukrainas plats är inget som blir inaktuellt den dag Ukraina vunnit kriget och detsamma bör gälla en flaggstång på platsen. Banden och solidariteten mellan Sverige och Ukraina som stärkts så under kriget behöver kunna manifesteras också efter krigsslutet, varför flaggstången kan komma väl till pass även långsiktigt.

Ryssland ut ur Ukraina

Ryssland ut ur Ukrainas yttrande daterat den 7 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Sedan dagen före Rysslands fullskaliga militära angrepp på Ukraina, den 23 februari 2022, har aktionsgruppen Ryssland ut ur Ukraina genomfört manifestationer varje onsdag utanför den ryska ambassaden på Gjörwellsgatan. På den plats som numera fått namnet Fria Ukrainas Plats.

Vår grupp låg bakom de politiska initiativ som ledde fram till att den lilla platsen vid den ryska diktaturens ambassad fick sitt nuvarande namn. På samma sätt var vi aktiva i att få till namnbytet av den närliggande busshållplatsen.

Man kan tycka att detta är små frågor. Vilket det på ett sätt är. Men man ska inte underskatta symboler och språk. Hundratals stockholmare påminns varje dag om Ukraina och landets rätt till frihet, genom att åka buss 1 och höra utropet ”Nästa – Fria Ukrainas plats”.

Inte en enda besökare till den ryska diktaturens ambassad som åker dit med buss kan undgå Stockholms budskap: Ukraina är ett fritt land som har rätt till självbestämmande och frihet.

I den lilla parken genomförs varje onsdag klockan 12.30 en manifestation under parollen Ryssland ut ur Ukraina. Antalet manifestationer har passerat 100, och antal talare är långt över 300. Varav några är representanter för staden och regionen, bland andra Karin Wanngård, Gustav Hemming, Jonas Naddebo, Anders Österberg, Aida Hadzialic, Clara Lindblom, Emilia Bjuggren, Alexander Ojanne, Jan Jönsson och Anton Fendert.

Fria Ukrainas plats har blivit en viktig mötesplats för stockholmare som vill visa avsky mot Rysslands angreppskrig och manifestera sitt stöd för det ukrainska folket.

Att Centerpartiet i Stockholm nu vill gå vidare med vårt förslag om att resa en flaggstång, där den ukrainska flaggan kan vaja bland annat under onsdagsmanifestationerna, är mycket välkommet. Vi är övertygade om att en majoritet av våra folkvalda står bakom en sådan symbolisk handling (som inte kostar skattebetalarna något eftersom vi har möjligheter att i samverkan med en finansjär betala för flaggstången och installationen). Således är det självklart att vi stödjer motionens förslag.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Reservation av Markus Berensson m.fl. (alla C)

- a) Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
- b) Att bifalla motionen i sin helhet.
- c) Att därutöver anföra följande:

Det är med stor besvikelse som Centerpartiet mottar förvaltningens besked om att stelbenad byråkrati tämligen ska gå före möjligheten att uppvisa stadens stöd för Ukraina. Möjligheten att få till en flaggstång på denna plats är en liten, men viktig symbolisk handling. Att trafikkontoret meddelar att man som aktör med vetorätt troligen kommer avstyrka en ansökan om flaggstång på Fria Ukrainas plats är olyckligt.

Centerpartiet kommer fortsätta uppvisa vårt stöd för Ukraina så länge det krävs. För oss är det självklart att den blågula fanan stolt ska svaja över Fria Ukrainas plats.